

Sammanträde med:

Beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering

Sammanträdesdatum: 2022-05-05

Tid och plats: kl. 08:30-15:50. **Samling kl 08.15** utanför Drottninggatan 38 (mittemot Krämaren), där vi besöker mottagningen för psykisk ohälsa barn och unga.

Efter studiebesöket tar vi oss till Eklundavägen 2 för gruppmöten och sammanträde.

(S), (C), (KD) har gruppmöte i **Boken** (till höger vid receptionen)

(M), (L), ev (MP) har gruppmöte i **Granen** (mittemot lunchrummet, vid trappan)

Sammanträde i konferensrum **Almen**, Eklundavägen 2, 1 trappa upp, kl 10.15.

Meddela förhinder snarast till nämndsekreterare Marita Jansson, marita.jansson2@regionorebrolan.se eller telefon 019-602 77 59.

Du som är ersättare meddelar **om** du kommer att närvara.

Tänk på våra allergiker och undvik starka dofter.

Ledamöter kallas

Carina Dahl (S), ordförande
Emilia Molin (C), vice ordförande
Kristian Berglund (M), 2:e vice ordförande
Thomas Andersson (S)
Linda Torége (S)
Malin Silén (KD)
Lennart Carlsson (M)
Pia Frohman (MP)
Tom Persson (SD)

Ersättare underrättas

Åke Andersson (S)
Kent Hiding (KD)
Jessika Edetun Falk (C)
Inger Högström-Westerling (M)
Mats Einestam (L)

1. Tidsplan

08.30 Studiebesök vid mottagning för psykisk ohälsa barn och unga – Camilla Eklöv och Eva Eriksson
09.30 Vi tar oss till Eklundavägen, konferensrum Almen, Eklundavägen 2
09.45 Gruppmöten i Boken resp Granen, kaffe/te och smörgås
10.15 Upprop, val av protokollsjusterare, anmälan om frågor
10.25 Anmälnings- och meddelandeärenden
10.30 Aktuellt från verksamheten, psykiatri – Karin Haster
11.00 Utvecklingsarbete BUP – Annifrid Frimodig och Anna Bürger Sjödin
11.30 Övergripande bild av Region Örebro läns budget och ekonomi – Peter Hansson
12.00 Lunch
13.15 Samsjuklighetsutredningen – Eva Åkesson Enelo om hälso- och sjukvårdsnämndens svar + Fredrik Holländare, Mathias Edquist och Jenny Jansson
13.45 Aktuellt från verksamheten, habilitering + SMO, samordnad medicinskt omhändertagande – Mats Eriksson
14.15 Paus med kaffe och frukt
14.30 Uppföljning kunskapsstyrning – Lise Bergman Nordgren
15.00 Beslut: Inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023
15.25 Beslut: Flytt av sammanträde i september
15.30 Nationellt, sjukvårdsregionalt, lokalt – Gabriel Stenström
15.45 Svar på anmälda frågor

2. Protokollsjusterare

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att ordföranden och Tom Persson (SD) justerar dagens protokoll med Pia Frohman (MP) som ersättare.

Protokollet ska vara justerat senast den 19 maj 2022.

3. Anmälan om frågor

4. Beslut: Anmälnings- och meddelandeärenden

Diarienummer: 22RS1569

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Meddelandeärenden:

Etikrådets analys av samsjuklighet, en rapport om bemötande och fördomar i mötet med en person som lider av både fysisk och psykisk ohälsa.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel 2022-05-05, anmälnings- och meddelandeärenden
- Etisk analys samsjuklighet fysisk och psykisk ohälsa

5. Information: Studiebesök mottagning för psykisk ohälsa barn och unga

Föredragande: Camilla Eklöv och Eva Eriksson

6. Information: Aktuellt från verksamheten

Föredragande: Karin Haster

7. Information: Utvecklingsarbete, BUP

Föredragande: Annifrid Frimodig, Anna Bürger Sjödin

8. Information: Övergripande bild av Region Örebro läns budget och ekonomi

Föredragande: Peter Hansson

9. Information: Samsjuklighetsutredningen

Föredragande: Eva Åkesson Enelo, Fredrik Holländer, Mathias Edqvist, Jenny Jansson

10. Information: Aktuellt från verksamheten, habilitering och hjälpmedel

Föredragande: Mats Eriksson

11. Information: Uppföljning kunskapsstyrning

Föredragande: Lise Bergman Nordgren

12. Beslut: Inspel till Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023, från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Diarienummer: 22RS3047

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att överlämna beredningens inspel till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Sammanfattning

Ett dokument har sammanställts med inspel från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel till hälso- och sjukvårdsnämnden inför nämndens beslut om verksamhetsplan för 2023. Inspelen berör åtta områden där beredningen ser behov av att förvaltningens arbete utvecklas. På grund av den pågående pandemin är inspelen i stor utsträckning samma som inför 2022:

- Utveckla vården för barn och unga med psykisk ohälsa.
- Samordnat medicinskt omhändertagande (SMO) av personer med komplexa funktionsnedsättningar.
- Förbättra tillgängligheten till neuropsykiatriska utredningar.
- Utveckla omhändertagandet av människor med psykiatriska diagnoser i den övriga hälso- och sjukvården
- Öka produktionskapaciteten inom Område psykiatri och Habiliteringen.
- Fortsatt översyn av avgifterna för hjälpmedel.
- Förbättrat omhändertagandet av äldre med psykisk ohälsa och sjukdom.
- Bedriv verksamheten i ekonomisk balans på kort och lång sikt.

Om nämnden beaktar inspelen och ger Hälso- och sjukvårdsförvaltningen dessa uppdrag önskar beredningen att få i uppdrag att följa arbetet inom förvaltningen.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel 2022-05-05, inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023
- Inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023, från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

13. Beslut: Ändrat datum för beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedels sammanträde i september

Diarienummer: 21RS8761

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att sammanträdet den 12 september flyttas till den 9 september.

Sammanfattning

Sammanträdet i september behöver flyttas.

Beslutsunderlag

- FöredragningsPM beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel 2022-05-05, ändrat datum för sammanträde i september

14. Information: Nationellt, sjukvårdsregionalt, lokalt

Föredragande: Gabriel Stenström

15. Svar på anmälda frågor

Bifogas kallelsen: Aktivitetsplan 2022

- Aktivitetsplan 2022 inför sammanträde 220505

4

Beslut: Anmälnings- och meddelandeärenden

22RS1569

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Marita Jansson

Sammanträdesdatum
2022-05-05

FöredragningsPM
Dnr: 22RS1569

Organ

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Anmälning- och meddelandeärenden

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att godkänna redovisningen.

Sammanfattning

Meddelandeärenden:

Etikrådets analys av samsjuklighet, en rapport om bemötande och fördomar i mötet med en person som lider av både fysisk och psykisk ohälsa.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel 2022-05-05, anmälning- och meddelandeärenden

Etikrådets analys av samsjuklighet

Karin Haster
Områdeschef psykiatri

Mats Eriksson
Platschef habilitering och hjälpmedel

Skickas till:

(Ange vem/vilka beslutet ska skickas till)

Etikrådets analys av samsjuklighet

- Bemötande och fördomar i mötet med person som lider av både fysisk och psykisk ohälsa

Bakgrund

Den 21 april 2021 inkom frågan om samsjuklighet för personer med både psykisk och fysisk ohälsa från Hälso- och sjukvårdsnämndens och beredningarnas ordföringar genom Ewa Sundkvist. Önskan var om Etikrådet kunde uppmärksamma den etiska frågan om *bemötande*. I mailet beskrivs dock också en livshotande situation där en person sökt för en nötallergisk reaktion, men bedömts som en nervös reaktion på grund av att hen stod på antidepressiv behandling. Ewa lyfter också att psykiskt sjuka människor dör tidigare i andra somatiska sjukdomar.

I kontexten för frågan finns samsjuklighetsutredningen, där nämndens beredningar har i uppdrag att följa implementeringen av att förbättra vården till personer som har ”*en samsjuklighet i form av både ett skadligt beroende och psykisk sjukdom*”¹. I denna analys handlar samsjuklighet om personer som har både fysisk och psykisk ohälsa och som söker somatisk vård.

Ett av Etikrådets mål är att arbeta med att etiska bedömningar och analyser blir regel i beredningsprocessen inom hälso och sjukvården. Den här frågan har vi endast lyft i vårt råd, men tanken är att vi också kan delta i beredningarnas arbete med hjälp i etisk analys. Syftet med denna rapport är att sammanfatta den etiska analysen som genomförts i Etikrådet angående frågan om samsjuklighet för personer med både psykisk och fysisk ohälsa.

Etisk analys²

1. Vad handlar det etiska problemet om?

Rådets ledamöter lyfter att problemet utifrån Ewa Sundkvists mail handlar både om personalens bemötande, men också om förförståelse (fördomar) om personens problem, vilket kan leda till felbehandling.

Dåligt bemötande av personer med psykisk ohälsa som söker somatisk vård är ett känt problem. Det kan ha flera orsaker, men en källa är en stigmatiserande attityd i samhället till personer med psykisk ohälsa. Stigmatisering innebär att en grupp, som anses avvika från normerna och betraktas som mindre värda, pekas ut och förknippas med negativa stereotyper³. Studier visar att stigmatiserande attityd hos vårdpersonalen är ett globalt problem⁴. Enligt Folkhälsomyndigheten beror stigmatisering ofta på okunskap och fördomar. Etikrådets ledamöter kunde själva erinra sig exempel på dåligt bemötande och

¹ [Från delar till helhet. En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet, SOU 2021:93 \(regeringen.se\)](#)

² Stolper M, Molewijk B, Widdershoven G. Bioethics education in clinical settings: theory and practice of the dilemma method of moral case deliberation. BMC Med Ethics 2016

³ Folkhälsomyndigheten <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/att-minska-stigma/>

⁴ Sølvhøj et al. Somatic health care professionals' stigmatization of patients with mental disorder: a scoping review BMC Psychiatry (2021) 21:443

att i den här gruppen ingår också personer med beroende. Ett exempel var en patient som kämpade med sin andning på COVID-IVA och blev utskäld för att hen var läkemedelsberoende. En stigmatiserande attityd kan också innebära diskriminering⁵, dvs. att personen inte får den vård och omsorg som hen behöver. I Patientnämndens rapport ”Klagomål eller synpunkter från patienter med psykisk ohälsa”⁶ framträder upplevelse av att inte bli tagen på allvar och rädsla för att förutfattade meningar i journalen ska leda till sämre vård.

Även om inte personalen har en stigmatiserande attityd, så kan de ha en förutfattad bild av personens problem. Det kan innebära att patienten inte utreds tillräckligt och att personal därför utgår från sin förförståelse och gör en feltolkning av somatiska besvär. Man tror sig veta orsaken utan att veta orsaken. Risker att inte ställa rätt diagnos kan ha allvarliga konsekvenser, såsom beskrivet om personen med nötallergireaktionen.

2. Vad är den etiska frågan?

Vi definierar ett etiskt problem i det här sammanhanget som obehag eller osäkerhet om vad som är rätt eller gott. För att analysera problemet kan det hjälpa att formulera den som en fråga. Frågan bör formuleras så att man kan svara både ja och nej med argument på båda sidorna⁷. I det här fallet hittade vi bara frågor med argument enbart på ena sidan. En fråga var t ex: Är det rätt att patienter som lider av psykisk ohälsa riskerar sämre vård? Det finns ju bara argument för nejsidan och då kan problemet tolkas som ett missförhållande i stället och inte ett etiskt problem. Men det är viktigt att försöka förstå vad som ligger bakom missförhållandet för att kunna göra något åt det. Så vi började med följande fråga: ***Hur kan vi förstå varför patienter med psykisk samsjuklighet upplever sig att inte bli tagna på allvar?***

För att försöka förstå patienterna, så kan det både handla om att känna sig mindre värd och att känna sig otrygg att inte få rätt behandling. Det kan också handla om skam över psykisk ohälsa, vilket kan leda till att somatisera sina psykiska besvär. Ont i magen kan tex bero på ångest, men nota bene ångest kan också bero på något allvarligt i buken.

För att försöka förstå personalen, så kan det handla om att känna sig maktlös att inte kunna hjälpa. Vårdpersonalens uppgift är att hjälpa och att inte kunna det kan ge ångest som kan innebära undvikande eller lämna över till någon annan. Patienterna kan också bete sig på ett problematiskt sätt som skapar frustration hos personalen, som kan påverka deras bemötande. Om det är förbjudet att tala om att vissa patienters beteende upplevs som svårt, störande och ibland motbjudande så kan det resultera i att vårdpersonal undviker dem.

⁵ Folkhälsomyndigheten <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/att-minska-stigma/>

⁶ Klagomål eller synpunkter till patientnämnden från patienter med psykisk ohälsa, Patientnämndens Rapport 2021-12-06 21PN1196

⁷ Stolper M, Molewijk B, Widdershoven G. Bioethics education in clinical settings: theory and practice of the dilemma method of moral case deliberation. BMC Med Ethics 2016

Vidare, om en patient tidigare har en psykiatrisk diagnos är det lätt att feltolka de somatiska problemen utifrån detta. Feltolkning kan även bero på att tänka för snävt inom sitt kunskapsområde och att patientens symptombild kan vara för komplex för både somatisk och psykiatrisk vård.

Värden för patienten som vi ser står på spel i denna situation är människovärde, likabehandling, säkerhet och trygghet. De två sistnämnda värdena tolkar vi står på spel också för personalen. Utifrån detta har vi formulerat denna fråga: ***Vad bör göras för att skydda människors lika värde, likabehandling, säkerhet och trygghet i gränslandet mellan psykiatrisk och somatisk vård?*** Frågan ledde direkt vidare till analys av möjliga handlingsalternativ.

3. Vilka möjliga handlingsalternativ finns det?

Rådet resonerade om olika alternativ hur detta stora samhällsproblem skulle kunna angripas inom somatisk vård inom Region Örebro.

3.1. Öka medvetenheten och tryggheten i att möta personer med samsjuklighet?

För att främja patienters lika värde och likabehandling behöver medvetenheten öka bland personal inom somatiken. De behöver också stöd för att förstå och känna sig trygga att möta patienter med denna samsjuklighet.

Medvetandegörande och stöd kan vara något återkommande på t ex APT, men också större insatser, som till exempel färdigheter i att möta patienter med kommunikationssvårigheter eller beteende som uppfattas som problematiska. Folkhälsomyndigheten rekommenderar evidensbaserade kunskapshöjande och attitydförändrande insatser avseende stigmatisering. Det som visat sig mest effektivt är att involvera personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa och att insatserna är målgruppsanpassade, t ex personal på akutmottagning⁸.

3.2. Öka relationskontinuitet?

Personer med både somatisk och psykisk ohälsa är en sårbar grupp som har svårt att försvara sina rättigheter. Patienter med samsjuklighet behöver veta vem de kan vända sig till vid ohälsa, någon som lärt känna dem och därför kan förstå och hjälpa dem. Patientnämnden rapporterar om oro och en känsla av otrygghet att inte ha kontinuitet i sina vårdkontakter och att ingen tar ansvar för helheten⁹. Enligt Patientlagen¹⁰ ska en fast vårdkontakt utses om patienten begär det eller om behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet uppmärksammas. Kontakt med en läkare eller annan vårdpersonal över en längre tid kan främja säkerhet och trygghet för personer med psykisk ohälsa och minska risken för akutmottagningsbesök, samt dö i förtid¹¹.

⁸ Folkhälsomyndigheten. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/psykisk-halsa-och-suicidprevention/att-minska-stigma/>

⁹ Klagomål på avsaknad av fast läkarkontakt. Patientnämndens Rapport 21-09-10 21PN940

¹⁰ Patientlagen (2014:821) Kap 6, 2 §

¹¹ <https://www.sbu.se/sv/publikationer/SBU-utvarderar/kontinuitet-i-varden/>

3.3. Utvidga arbetet med att främja samverkan mellan psykiatrisk och somatisk vård?

Det behövs ett gemensamt system att samarbeta när flera kompetenser behövs för att möta dessa patienters behov av trygghet att bli lyssnad till och omhändertagen på ett patientsäkert sätt. Det har startats ett arbete med att tillskapa en pilotverksamhet för ett samordnat medicinskt omhändertagande för personer med komplexa funktionsnedsättningar inom närsjukvården. Detta arbete fortsätter under 2022. I sprutbytesverksamheten så fångas också både somatiska och psykiatriska frågeställningar som är kopplade mot aktuell missbruksproblematik. Samverkansarbetet behöver utvidgas för personer med psykisk och somatisk samsjuklighet och här kan även civilsamhället ha en viktig uppgift.

3.4 Undersöka hur den somatiska vården kan arbeta rättighetsbaserat?

Sverige har skrivit under flera konventioner som utgår från mänskliga rättigheter, t ex Konvention om barnets rättigheter och Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det senare har varit viktigt när psykiatrin i Västvärlden har arbetat med ett systematiskt människorättsbaserat arbetssätt. Med rättighetsbaserat menas rätten till värdigt bemötande, integritet, likabehandling och delaktighet. Likabehandling och delaktighet är viktiga begrepp här eftersom uppfyllandet av dessa leder till att vi gynnar social rättvisa, att alla medborgare får den sjukvård som de enligt lag har rätt till.

Detta arbetssätt har visat sig ha flera fördelar; det har lett till minskad användning av tvång, ökat brukarinflytande, bättre vård och bättre samverkan med andra intressenter inom psykiatrin. I Sverige har vi varit sena med att ta till oss rättighetsbaserad vård, men det märks redan i lagstiftning i Barn- och ungdomspsykiatrin och Sveriges kommuner och regioner arbetar med ett underlag för användning i hela psykiatrin¹². Att arbeta rättighetsbaserat blir även mer aktuellt i alla kommunala och regionala verksamheter¹³ Därför kan det vara av intresse att undersöka hur Region Örebro län kan arbeta rättighetsbaserat.

¹² <https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/temaartikel/2020/01/manniskorattsbaserat-arbetssatt-ger-vardpersonal-viktiga-verktyg/>

¹³ [Arbeta rättighetsbaserat – SKR bjuder in till utbildningsnätverk | SKR](#)

12

**Beslut: Inspel till Hälso- och
sjukvårdsnämndens
verksamhetsplan 2023, från
beredning för psykiatri,
habilitering och hjälpmedel
22RS3047**

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälsa- och
sjukvårdsförvaltningen, Gabriel Stenström

Sammanträdesdatum
2022-05-05

FöredragningsPM
Dnr: 22RS3047

Organ

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Inspel till Hälsa- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023, från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att överlämna beredningens inspel till hälsa- och sjukvårdsnämnden.

Sammanfattning

Ett dokument har sammanställts med inspel från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel till hälsa- och sjukvårdsnämnden inför nämndens beslut om verksamhetsplan för 2023. Inspelen berör åtta områden där beredningen ser behov av att förvaltningens arbete utvecklas. På grund av den pågående pandemin är inspelen i stor utsträckning samma som inför 2022:

- Utveckla vården för barn och unga med psykisk ohälsa.
- Samordnat medicinskt omhändertagande (SMO) av personer med komplexa funktionsnedsättningar.
- Förbättra tillgängligheten till neuropsykiatriska utredningar.
- Utveckla omhändertagandet av människor med psykiatriska diagnoser i den övriga hälsa- och sjukvården
- Öka produktionskapaciteten inom Område psykiatri och Habiliteringen.
- Fortsatt översyn av avgifterna för hjälpmedel.
- Förbättrat omhändertagandet av äldre med psykisk ohälsa och sjukdom.
- Bedriv verksamheten i ekonomisk balans på kort och lång sikt.

Om nämnden beaktar inspelen och ger Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen dessa uppdrag önskar beredningen att få i uppdrag att följa arbetet inom förvaltningen.

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälsa- och
sjukvårdsförvaltningen, Gabriel Stenström

Sammanträdesdatum
2022-05-05

FöredragningsPM
Dnr: 22RS3047

Beredning

Ärendet bereddes vid sammanträdet med beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel den 14 mars.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet har inga konsekvenser ur de aktuella perspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Föredragnings-PM angående inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023, från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel
Inspelen

Karin Haster
Områdeschef Område psykiatri

Mats Eriksson
Platschef habilitering och hjälpmedel

Skickas till:

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Tjänsteställe, handläggare
Utvecklingsenheten Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen,
Gabriel Stenström

Datum
2022-04-06

Beteckning
22RS3047

Region Örebro län
Box 1613
701 16 Örebro

Inspel till hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023, från beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Beredningen för psykiatri, habilitering och hjälpmedel är väl medveten om att även 2022 är ett år då den pågående pandemin innebär en stor ansträngning för hälso- och sjukvårdsförvaltningens verksamhet. Även om smittoläget är betydligt förbättrat under våren 2022 så kommer pandemin under hela året att påverka förvaltningens möjlighet att bedriva utveckling. Beredningen vill därför som inspel till uppdrag till förvaltningen i verksamhetsplanen för 2023, i stor utsträckning upprepa de inspel som lämnades inför 2022:

* Under 2022 har vården av barn och unga med psykisk ohälsa förbättrats genom att två nya verksamheter har öppnat: Första kontakten psykisk ohälsa barn och unga samt Mottagningen psykisk ohälsa barn och unga. Beredningen vill för 2023 få ett uppdrag att följa de nystartade verksamheterna tillsammans med beredningen för närsjukvård.

* Det förberedelsearbete som under flera år pågått för att tillskapa pilotverksamhet med samordnat medicinskt omhändertagande (SMO) av personer med komplexa funktionsnedsättningar, kommer att konkretiseras under 2022. Beredningen vill få i uppdrag att följa det fortsatta arbetet tillsammans med beredningen för närsjukvård.

* Tillgängligheten till neuropsykiatriska utredningar bör förbättras. Beredningen önskar ett fortsatt uppdrag kring att följa detta arbete. Här vill beredningen särskilt betona att arbetet behöver involvera både utredning och behandling, och både verksamhet inom Område psykiatri och Område nära vård (habiliteringen).

* Omhändertagandet av människor med psykiatriska diagnoser i den övriga hälso-

och sjukvården behöver utvecklas. Det är inte ovanligt att människor har både psykiska och fysiska åkommor samtidigt. Önskvärt är att behandlingen av åkommorna sker synkroniserat, vilket i dag inte alltid är fallet.

* Produktionskapaciteten inom Område psykiatri och Habiliteringen bör öka. Beredningen har fått information om att ett arbete för att öka kapaciteten pågår. Beredningen vill betona vikten av att det arbetet fortsätter och leder till en förbättrad tillgänglighet för patienterna under 2023.

* Beredningen önskar att förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet för att säkerställa att avgifterna är så lika som möjligt mellan olika funktionshinder. I det arbetet vill beredningen även att uppdaterade jämförelser görs med avgifter för hjälpmedel i andra delar av landet, i första hand inom Sjukvårdsregion Mellansverige (tidigare Uppsala-Örebro sjukvårdsregion).

* Omhändertagandet av äldre med psykisk ohälsa och sjukdom behöver förbättras. Detta gäller både förebyggande arbete och det arbete som sker inom primärvården. Dessutom behöver samarbetet inom slutenvården utvecklas, till exempel mellan psykiatri och geriatrik.

* Avslutningsvis vill beredningen att verksamheterna får ett tydligt uppdrag om att de ska bedrivas i ekonomisk balans på både kort och lång sikt.

Beredningen önskar även för de fem avslutande punkterna få i uppdrag att följa arbetet under 2023.

13

**Beslut: Ändrat datum för
beredning för psykiatri,
habilitering och hjälpmedels
sammanträde i september**

21RS8761

Tjänsteställe, handläggare
Nämndadministration, Marita Jansson

Sammanträdesdatum
2022-05-05

FöredragningsPM
Dnr: 21RS8761

Organ

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Ändrat datum för beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedels sammanträde i september

Förslag till beslut

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel beslutar

att sammanträdet den 12 september flyttas till den 9 september.

Sammanfattning

Sammanträdet i september behöver flyttas.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel 2022-05-05, ändrat datum för sammanträde i september.

Karin Haster
Områdeschef Område psykiatri

Mats Eriksson
Platschef habilitering och hjälpmedel

Skickas till:

Ledamöter och ersättare
Berörda tjänstemän

16

Bifogas kallelsen: Aktivitetsplan 2022

Aktivitetsplan 2022

Beredning för psykiatri, habilitering
och hjälpmedel

Inför sammanträde 5 maj

Aktivetsplan 2022

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel

2022-04-05

Innehåll

1.	Inledning.....	4
2.	Uppdraget för beredningen	5
2.1	Grunduppdraget.....	5
2.2	Det specifika uppdraget	5
3.	Uppdrag från hälso- och sjukvårdsnämnden 2022	6
4.	Prioriterade områden 2022	8
4.1	Fokusområden	8
4.2	Följa och följa upp.....	8
4.3	Återrapportering	8
5.	Aktiviteter under 2022	9
6.	Återkommande information	12

1. Inledning

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel är en av tre beredningar som hälso- och sjukvårdsnämnden har till sitt förfogande för att bereda ärenden. Beredningarnas uppdrag framgår av dokumentet ”Bestämmelser för politiska organ inom Region Örebro län” som antogs av regionfullmäktige 2018.

Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra/möjliggöra kunskapsfördjupning samt skapa ökad tillgänglighet till politiken för medborgare och andra aktörer. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten.

2. Uppdraget för beredningen

2.1 Grunduppdraget

Grunduppdraget för de tre beredningarna är att:

- verka på uppdrag av hälso- och sjukvårdsnämnden,
- bereda ärenden och frågeställningar till hälso- och sjukvårdsnämnden,
- bidra till kunskapsutveckling,
- vara kontaktorgan gentemot verksamhet, allmänhet och de personer som nämndens verksamhet är till för, samt
- företräda hälso- och sjukvårdsnämnden inom fastställt ansvarsområde

Därtill kan nämnden lägga till ytterligare uppdrag till beredningarna.

2.2 Det specifika uppdraget

Det specifika uppdraget för beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel är att:

- främja en positiv utveckling av den psykiatriska vården, hjälpmedelsverksamheten och av habiliteringsverksamheten på länsdelsnivå samt på regiondelsnivå,
- möta och utveckla samarbete med andra aktörer och medborgare inom beredningens ansvarsområde,
- medverka till lokal förankring av beslut samt att
- föra dialog och följa den nära sjukvårdens produktionsdelar som finns och är organiserade regiondelsvis.

3. Uppdrag från hälso- och sjukvårdsnämnden 2022

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan med budget för 2022 antogs vid nämndens sammanträde den 28 oktober 2021 och utgör styrdokument för hälso- och sjukvårdsnämnden och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Planen är utformad för att leda fram mot Målbild 2030.

I verksamhetsplan med budget för 2022 anges att beredningarna under hälso- och sjukvårdsnämnden är fria att styra över sin egen verksamhetsplanering, men att de utöver det tilldelas ett antal uppdrag.

I hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan för 2022 får nämndens samtliga tre beredningar följande uppdrag:

- Att beakta målbild 2030 i verksamhetsplaneringsprocessen, och särskilt följa effekterna av Hälso- och sjukvårdsförvaltningens omorganisation.
- Att beakta arbetet med de olika nationella överenskommelserna.
- Att beakta lärdomar, effekter och konsekvenser av coronapandemin.
- Att följa arbetet med årlig avgiftsöversyn
- Att följa implementeringen av samsjuklighetsutredningen S2020:8
- Att arbeta för att inköpen av klimatpåverkande produkter upptagna på klimatlistan ska minska under 2022 jämfört med 2020

Beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel får tillsammans med beredningen för närsjukvård följande uppdrag:

- Att följa processen med att tillskapa pilotverksamhet för samordnat medicinskt omhändertagande av personer med komplexa funktionsnedsättningar inom närsjukvården.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen får följande uppdrag att utföra i samråd med berörda beredningar:

- Att arbeta för att vården av patienter med komplexa vårdbehov både i den akuta och långsiktiga vårdkedjan ska förbättras i både vårdens övergångar och gentemot externa vårdgivare för att öka kontinuitet och samordning. Detta kan ske genom att bland annat utveckla primärvårdens möjligheter till hembesök, mobila lösningar som utgår från specialistvården som ett komplement, ge möjligheter till direktinläggning på sjukhus och korttidsvård.
- Att arbeta med att förstärka första linjen för barn och unga med psykisk ohälsa samt utvecklingsarbete av psykiatrisk vård inklusive förbättrad tillgängligheten till neuropsykiatriska utredningar.

- Att fortsätta utveckla arbetet med hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande vård.
- Att öka kontinuitet och delaktighet för patienten genom att fler får en fast kontakt i vården och en individuell plan utifrån sina behov.
- Att i enlighet med målbild 2030 fortsätta arbetet med att ta fram åtgärder som möjliggör för primärvården att vara navet i en god nära och samordnad vård.
- Att i enlighet med målbild 2030 fortsätta arbetet med specialiserad och högspecialiserad vård, inkluderande utvecklandet av traumaverksamheten.
- Att implementera verksamhetsnära stödprocesser för att säkerställa produktions- och kapacitetsplanering utifrån verksamhetens behov.
- Att med utgångspunkt i Socialstyrelsens nationella handlingsplan för ökad patientsäkerhet utforma en regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet.

Dessutom får hälso- och sjukvårdsnämnden nedanstående uppdrag som Beredningen avser att följa:

- Att beskriva processen för att komma i ekonomisk balans. Det innebär konkretiserandet av en flerårig handlingsplan med översyn av bland annat effektiviseringar, intäkter och underliggande infrastrukturellt arbete. Uppföljning av handlingsplanen ska vara en del av hälso- och sjukvårdsnämndens årsrapportering till regionstyrelsen.

4. Prioriterade områden 2022

4.1 Fokusområden

Utifrån de uppdrag som hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan ger Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och beredningarna kommer beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel att prioritera följande områden under 2022:

- Psykisk ohälsa
- Ekonomi
- Tillgänglighet

4.2 Följa och följa upp

För att kunna följa arbetet inom fokusområdena och resultatet av det arbetet kommer följande delar att följas upp av beredning för psykiatri, habilitering och hjälpmedel:

- Utvecklande av arbetssätt och samverkan inom den nära vården för att bättre möta psykisk ohälsa – samverkan med beredning för närsjukvård.
- Kompetensöverföring/resursöverföring mellan sjukhusvård och första linjens sjukvård - samverkan med beredning för närsjukvård.
- Samarbetet och vårdkedjan mellan psykiatri och den somatiska vården för patienter med svår psykisk sjukdom.
- Handlingsplan för suicidprevention och minskad psykisk ohälsa.
- Utökad möjlighet att ta emot och behandla patienter med psykiska trauman.
- Utvecklandet av hälso- och sjukvårdens samlade arbete kring äldre.
- Arbetet med en lokal struktur för kunskapsstyrning som har en tydlig koppling både mellan samverkansgrupper och programområden på lokal nivå och med den nationella och sjukvårdsregionala nivån samt i samverkan med länets kommuner.
- Digital kontakt.
- Konkreta indikatorer i hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan som är relevanta för beredningens uppdrag.
- Tillgången till ändamålsenliga lokaler för alla verksamheter.

4.3 Återrapportering

Beredningens uppdrag kommer återrapporteras till Hälso- och sjukvårdsnämnden så att nämnden kan fatta beslut för att nå de mål som hör till beredningens ansvarsområde.

5. Aktiviteter under 2022

Sammanträdesdag	Ärenden och information	Plats
Torsdag 27 januari	<p>Beslut och beredning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Aktivitetsplan 2022 - beslut <p>Information och fördjupning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Samsjuklighetsutredningen * Safewards * Allmänpsykiatri * Första kontakten - Psykisk ohälsa barn och unga + Mottagningen psykisk ohälsa barn och unga, uppföljning * Aktuellt från verksamheten * Ekonomisk uppföljning * Aktuell information från nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå 	Eklundavägen 1, Örebro
Måndag 14 mars	<p>Beslut och beredning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Inspel inför Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023 - beredning <p>Information och fördjupning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * PANS, Pediatric Acute onset Neuropsychiatric Syndrome * Brukarrevision Sprutbytesmottagningen/Brukarmedverkan inom psykiatri/Peer Support * Samsjuklighetsutredningen * Forskningsområdet inom rehabilitering och hjälpmedel * Lokaler på USÖ-området * Samordnat medicinskt omhändertagande, uppföljning * Aktuellt från verksamheten * Ekonomisk uppföljning * Aktuell information från nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå 	Eklundavägen 1, Örebro
Torsdag 5 maj	<p>Beslut och beredning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Inspel inför Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2022 	Eklundavägen 1, Örebro

	<p>- beslut</p> <p>Information och fördjupning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Första kontakten - Psykisk ohälsa barn och unga + Mottagningen psykisk ohälsa barn och unga, studiebesök * Utvecklingsarbete, Barn- och ungdomspsykiatri * Samsjuklighetsutredningen * Kunskapsstyrning * Övergripande bild av Region Örebro läns budget och ekonomi * Aktuellt från verksamheten * Samordnat medicinskt omhändertagande, uppföljning * Ekonomisk uppföljning * Aktuell information från nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå 	
Fredag 9 september	<p>Beslut och beredning:</p> <p>-</p> <p>Information och fördjupning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Förvaltningens arbete utifrån överenskommelser mellan Regeringen och SKR * Samverkan mellan Psykiatri och Habilitering * Samordnat medicinskt omhändertagande, uppföljning * Delårsrapport * Aktuellt från verksamheten * Ekonomisk uppföljning * Aktuell information från nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå 	Eklundavägen 1, Örebro
Torsdag 20 oktober	<p>Beslut och beredning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Återrapportering av uppdrag från hälso- och sjukvårdsnämnden – beredning <p>Information och fördjupning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Samordnat medicinskt omhändertagande, uppföljning * Övergripande bild av Region Örebro läns budget och ekonomi 	Eklundavägen 1, Örebro

	<ul style="list-style-type: none"> * Avgifter 2023 * Aktuellt från verksamheten * Ekonomisk uppföljning * Aktuell information från nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå 	
Torsdag 1 december	<p>Beslut och beredning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Återrapportering av uppdrag från hälso- och sjukvårdsnämnden - beslut * Aktivitetsplan 2023 - beredning <p>Information och fördjupning:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Samordnat medicinskt omhändertagande, uppföljning * Handlingsplan för psykisk hälsa - uppföljning * Handlingsplan för suicidprevention och minskad psykisk ohälsa - uppföljning * Fördelning av föreningsbidrag * Aktuellt från verksamheten * Ekonomisk uppföljning * Aktuell information från nationell, sjukvårdsregional och lokal nivå 	Eklundavägen 1, Örebro

6. Återkommande information

Förvaltningen ska vid varje möte med beredningen lämna aktuell information om aktuella frågor som ligger inom beredningens ansvarsområde. Härigenom ska beredningens ledamöter få kortfattad fortlöpande information som ger dem möjligheter att utföra det uppdrag som följer av ledamotskapet.

Förvaltningen ska rapportera om:

- Tillgänglighet
- Produktion
- Patientdelaktighet/samordning
- Processerna kring coronapandemin

Förvaltningen ska dessutom rapportera om politiska beslut, uppföljningar och rapporter inom beredningens ansvarsområde. Informationen ska beröra nationell nivå, sjukvårdsregional nivå och Region Örebro län.